

STEPHEN KING

ΤΟ ΑΥΤΟ

ΤΟΜΟΣ II

Μετάφραση: Έφη Τσιρώνη

Περιεχόμενα

Τόμος Ι

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η ΣΚΙΑ ΠΡΙΝ

- 1 Μετά την πλημμύρα (1957)
- 2 Μετά το φεστιβάλ (1984)
- 3 Έξι τηλεφωνήματα (1985)

Ντέρι: Το πρώτο ιντερλούδιο

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΙΟΥΝΙΟΣ 1958

- 4 Ο Μπεν Χάνσκομ πέφτει
- 5 Ο Μπιλ Ντένμπροου νικάει τον Διάβολο – Ι
- 6 Ένας από τους αγνοούμενους:
Μια ιστορία από το καλοκαίρι του 1958
- 7 Το φράγμα στον Χερσότοπο
- 8 Το δωμάτιο του Τζόρτζι και το σπίτι
στη Νίμπολτ Στριτ
- 9 Ξεκαθάρισμα

Ντέρι: Το δεύτερο ιντερλούδιο

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΙΑ

- 10 Το ριγιούνιον
- 11 Περιπατητικές περιηγήσεις
- 12 Τρεις απρόσκλητοι επισκέπτες

Ντέρι: Το τρίτο ιντερλούδιο

Τόμος II

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΙΟΥΛΙΟΣ 1958	7
13 Ο ολοκληρωτικός πετροπόλεμος.....	9
14 Το άλμπουμ.....	75
15 Η καπνότρυπα.....	124
16 Το άσχημο σπάσιμο του Έντι.....	170
17 Άλλος ένας από τους αγνοούμενους: Ο θάνατος του Πάτρικ Χόκστετερ	239
18 Η σφεντόνα.....	293
<i>Ντέρι: Το τέταρτο ιντερλούδιο .....</i>	<i>353</i>
ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ: Η ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΣΑΝΤ	377
19 Στις σκοπιές της νύχτας	379
20 Ο κύκλος κλείνει	515
21 Κάτω από την πόλη.....	549
22 Η τελετουργία του Τσαντ.....	615
23 Έξοδος	672
<i>Ντέρι: Το τελευταίο ιντερλούδιο.....</i>	<i>711</i>
Επίλογος: Ο Μπιλ Ντένμπρου νικάει τον Διάβολο – II.....	727

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΙΟΥΛΙΟΣ 1958

«Ληθαργική εσύ, προσμένοντάς με, προσμένοντας τη φωτιά
κι εγώ δούλος σου, συγκλονισμένος απ' την ομορφιά σου

Συγκλονισμένος απ' την ομορφιά σου
Συγκλονισμένος.»

– Ουίλιαμ Κάρλος Ουίλιαμς
Πάτερσον

«Γεννήθηκα τσιτσίδι, χωρίς ούτ' ένα τουτ
Κι όταν ο μαιευτήρας μου 'δωσε μια στα μαλακά
Είπε “Εσύ λοιπόν μια μέρα θα κάνεις πράματα τρανά,
Γλυκούλη μου τουτ τουτ”.»

– Σίντνεϊ Σίμιεν
«My Toot Toot»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

Ο ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΛΕΜΟΣ

1

Ο Μπιλ είναι ο πρώτος. Κάθεται σε μία από τις μπερζέρες του Αναγνωστηρίου, κοντά στην είσοδο, παρακολουθώντας τον Μάικ να εξυπηρετεί τους τελευταίους αναγνώστες της βιβλιοθήκης γι' απόψε – μια ηλικιωμένη κυρία με μια αγκαλιά γοτθικά μυθιστορήματα σε σχήμα τσέπης, έναν άντρα μ' έναν τεράστιο τόμο για τον Αμερικανικό Εμφύλιο, κι ένα αδύνατο αγόρι που περιμένει να περαστεί στην καρτέλα του ένα μυθιστόρημα μ' ένα αυτοκόλλητο επταήμερου δανεισμού στην επάνω γωνία του πλαστικού εξώφυλλού του. Δίχως ίχνος έκπληξης για την ίσως όχι και τόσο τυχαία σύμπτωση, ο Μπιλ βλέπει ότι πρόκειται για το δικό του πιο πρόσφατο μυθιστόρημα. Νιώθει ότι έχει υπερβεί το στοιχείο της έκπληξης, ότι η πίστη στις όχι και τόσο τυχαίες συμπτώσεις είναι απλώς ένα ανθρώπινο κατασκεύασμα που τελικά αποδεικνύεται ένα ακόμα όνειρο.

Ένα όμορφο κορίτσι, με την καρό φούστα της καρφίτισωμένη με μια μεγάλη χρυσή παραμάνα (Χριστέ μου, ούτε που θυμάμαι από πότε έχω να δω τέτοια, σκέφτεται ο Μπιλ, ξαναγύρισαν στη μόδα;) ρίχνει κέρματα των είκοσι πέντε σεντς στο φωτοτυπικό και φωτοτυπεί ένα άρθρο λοξοκοιτάζοντας το μεγάλο ρολόι με το εκκρεμές πίσω από το γκισέ εξυπηρέτησης. Ο χώρος γεμίζει με απαλούς και παρηγορητικούς ήχους βιβλιοθήκης: μαλακά τριξίματα από σόλες και τακούνια πάνω στα ασπροκόκκινα πλαστικά

πλακάκια του πατώματος το σταθερό τικ τακ του ρολογιού που στάζει στεγνά δευτερόλεπτα το γατίσιο γουργουρητό του φωτοτυπικού.

Το αγόρι παίρνει το μυθιστόρημα του Γουίλιαμ Ντένμπρου και πηγαίνει στην κοπέλα μπροστά στο φωτοτυπικό ακριβώς τη στιγμή που εκείνη τελειώνει με την αντιγραφή και αρχίζει να τακτοποιεί τις φωτοτυπημένες σελίδες της.

«Άφησε το άρθρο στο γραφείο, Μέρι», λέει ο Μάικ. «Θα το βάλω εγώ στη θέση του.»

Η κοπέλα τού σκάει ένα γεμάτο ευγνωμοσύνη χαμόγελο. «Ευχαριστώ, κύριε Χάνλον.»

«Καληνύχτα. Καληνύχτα, Μπίλι. Αμέσως σπίτι εσείς οι δύο.»

«Ο μπαμπούλας θα σε φάει αν δεν προσέξεις!» λέει τραγουδιστά ο Μπίλι, ο αδύνατος νεαρός, και περνάει κτητικά το μπράτσο του γύρω απ' τη λεπτή μέση του κοριτσιού.

«Ε, εντάξει, δεν νομίζω ότι θα θέλει δύο τόσο άσχημα παιδιά όσο εσείς», λέει ο Μάικ, «αλλά προσέχετε παρ' όλα αυτά.»

«Θα προσέχουμε, κύριε Χάνλον», απαντάει η Μέρι, αρκετά σοβαρά, και χτυπάει μαλακά με τη γροθιά της το αγόρι στον ώμο. «Έλα, άσχημε, πάμε», του λέει μ' ένα γελάκι. Όταν το κάνει αυτό, μεταμορφώνεται από μια μετρίως επιθυμητή δεκαπεντάχρονη μαθήτρια σε μια όχι και τόσο άχαρη εντεκάχρονη, που ήταν κάποτε η Μπέβερλι Μαρς... και καθώς περνούν από δίπλα του, ο Μπιλ συγκλονίζεται από την ομορφιά της... και νιώθει φόβο· θέλει να πιάσει το αγόρι και να του πει, όσο πιο πειστικά μπορεί, ότι πρέπει να γυρίσουν σπίτια τους από καλοφωτισμένους δρόμους και να μη γυρίσουν να κοιτάξουν αν τους μιλήσει κανείς.

Δεν γίνεται να προσέχεις με το σκέιτμπορντ, λέει μια φωνηφάντασμα μέσα στο μυαλό του, και ο Μπιλ χαμογελάει με το θλιμμένο χαμόγελο του ενήλικα.

Βλέπει το αγόρι ν' ανοίγει την πόρτα στο κορίτσι του. Βγαίνουν στον προθάλαμο, πλησιάζοντας περισσότερο ο ένας τον άλλο, και ο Μπιλ θα στοιχημάτιζε τα δικαιώματα του βιβλίου που

το αγόρι κρατάει παραμάσχαλα ότι ο Μπίλι έκλειψε ένα φιλί απ' την κοπέλα του τη στιγμή που της άνοιξε την πόρτα. Χαζομάρα σου αν δεν το έκανες, δικέ μου, σκέφτεται. Φρόντισε τώρα να φτάσει σώα και αβλαβής στο σπίτι της. Για όνομα του Θεού, φρόντισε να φτάσει σώα και αβλαβής!

«Έρχομαι αμέσως, Γίγαντα!» του φωνάζει ο Μάικλ. «Μια στιγμή να αρχειοθετήσω αυτό.»

Ο Μπιλ κατανεύει και βάζει το ένα πόδι πάνω στο άλλο. Η χάρτινη σακούλα στα γόνατά του τσαλακώνεται και τρίζει ελαφρά. Μέσα έχει ένα μισόλιτρο μπέρμπον και ο Μπιλ σκέφτεται ότι ποτέ στη ζωή του δεν θέλησε τόσο πολύ ένα ποτό όσο το θέλει τώρα. Ο Μάικ θα μπορέσει να του προμηθεύσει νερό, αν όχι πάγο –και όπως νιώθει αυτή τη στιγμή, δεν θα χρειαστεί παρά ελάχιστα νερό.

Σκέφτεται τον Σίλβερ, ακουμπισμένο τώρα στον τοίχο του γκαράζ του σπιτιού του Μάικ στην Πάλμερ Λέιν. Και αποκεί, κάνοντας τον φυσιολογικό συνειρμό, οι σκέψεις του γυρίζουν στην ημέρα που είχαν συναντηθεί στον Χερσότοπο –όλοι εκτός από τον Μάικ– και είχαν ξαναπέι ο καθένας την ιστορία του: λεπροί κάτω από μπροστινές βεράντες μούμιες που περπατούσαν στον πάγο αίμα που πεταγόταν από σιφόνια και νεκρά αγόρια στον Υδατόπυργο και κινούμενες φωτογραφίες και λυκάνθρωποι που κυνηγούσαν μικρά αγόρια σε έρημους δρόμους.

Εκείνη τη μέρα, την προηγούμενη της 4ης Ιουλίου, είχαν πάει βαθύτερα στον Χερσότοπο, θυμάται τώρα. Στην πόλη έκανε ζέστη, αλλά ήταν δροσερά στη σκιά της άναρχης βλάστησης της ανατολικής όχθης του Κέντασκιγκ. Ο Μπιλ θυμάται έναν από αυτούς τους τσιμεντένιους κυλίνδρους όχι πολύ μακριά αποκεί, να μονολογεί σιγοτραγουδώντας έτσι όπως σιγοτραγουδούσε το φωτοτυπικό για κείνη την όμορφη μαθήτριά πριν από λίγο. Το θυμάται αυτό και θυμάται επίσης πώς, όταν όλες οι ιστορίες είχαν τελειώσει, οι υπόλοιποι είχαν στυλώσει πάνω του το βλέμμα τους.

Ήθελαν να τους πει τι έπρεπε να κάνουν μετά, πώς έπρεπε να το χειριστούν, μα εκείνος απλώς δεν ήξερε. Το να μην ξέρει τον είχε γεμίσει με κάτι σαν απόγνωση.

Κοιτάζοντας τώρα τη σκιά του Μάικ να ορθώνει το ανάστημά της στον τοίχο με τη σκούρα ξυλεπένδυση στην αίθουσα με τα λεξικά και τις εγκυκλοπαίδειες, μια ξαφνική βεβαιότητα τον κατακλύζει: δεν το ήξερε τότε γιατί σ' εκείνη τη συνάντηση του απομινήμερου της 3ης Ιουλίου η ομάδα τους δεν ήταν ολοκληρωμένη. Η ολοκλήρωση είχε έρθει αργότερα, στο εγκαταλειμμένο νταμάρι πίσω από τη χωματερή, όπου μπορούσες να βρεθείς σκαρφαλώνοντας και από τις δύο μεριές του Χερσότοπου –είτε από την Κάνσας Στριτ είτε από τη Μέριτ Στριτ. Για την ακρίβεια, εκεί κοντά που είναι τώρα η γέφυρα του Διαπολιτειακού. Το νταμάρι δεν είχε όνομα ήταν παλιό, και οι φαγωμένες πλαγιές του ήταν γεμάτες αγριόχορτα και θάμνους. Υπήρχαν ακόμα μπόλικά πυρομαχικά εκεί –περισσότερα από όσα χρειαζόνταν για έναν ολοκληρωτικό πετροπόλεμο.

Πριν από αυτό όμως, στην όχθη του Κέντασκιγκ, ο Μπιλ δεν ήταν σίγουρος για το τι έπρεπε να πει –τι ήθελαν να τους πει; Τι ήθελε εκείνος να τους πει; Θυμάται να κοιτάζει τα πρόσωπα το ένα μετά το άλλο –το πρόσωπο του Μπεν της Μπεβ' του Έντι του Σταν του Ρίτσι. Και θυμάται μουσική. Τον Λιτλ Ρίτσαρντ. «Γουόμπ-μπαμπ-ου-λούλα-μπαμπ...»

Μουσική. Σιγανή. Και αναλαμπές φωτός στα μάτια του. Θυμάται τις αναλαμπές του φωτός επειδή

2

Ο Ρίτσι είχε κρεμάσει το τρανζιστοράκι του στο χαμηλότερο κλαδί του δέντρου πάνω στο οποίο ακουμπούσε. Αν και ήταν στη σκιά, ο ήλιος αντανακλούσε στην επιφάνεια του Κέντασκιγκ, έπεφτε στο χρώμιο της θήκης του τρανζίστορ και αποκεί κατατευθειάν μέσα στα μάτια του Μπιλ.

«Κ-κ-κατέβασε α-αυτό τ-το π-π-πράγμα, Ρ-Ρ-Ρίτσι», είπε ο Μπιλ. «Θ-θα μ-με σ-σ-στραβώσει.»

«Αμέσως, Μπιλ», έσπευσε να πει ο Ρίτσι, χωρίς καμία διάθεση να κάνει πνεύμα, και κατέβασε το τρανζίστορ απ' το κλαδί. Το έκλεισε επίσης, και ο Μπιλ ευχήθηκε να μην το είχε κάνει η ξαφνική σιωπή, την οποία διέκοπτε μόνο ο κυματισμός του νερού και ο αόριστος βόμβος των μηχανημάτων του αντλιοστασίου των λυμάτων, ξάφνου του φάνηκε εκκωφαντική. Ένωθε να έχουν τα μάτια τους καρφωμένα πάνω του και ήθελε να τους πει να κοιτάξουν κάπου αλλού –για τι τον περνούσαν, για κανένα τέρας;

Αλλά αυτό, βέβαια, δεν μπορούσε να το κάνει, γιατί το μόνο που περίμεναν από εκείνον ήταν να τους πει πώς να προχωρήσουν. Είχαν βιώσει μια φρικτή εμπειρία, είχαν αποκτήσει μια φρικτή γνώση και είχαν ανάγκη από εκείνον να τους πει τι να την κάνουν. *Γιατί εγώ;* ήθελε να τους φωνάξει, αλλά φυσικά κι αυτό το ήξερε. Επειδή, είτε του άρεσε είτε όχι, είχε επιλεγεί για τη θέση. Επειδή ήταν αυτός που κατέβαζε τις ιδέες, επειδή είχε χάσει έναν αδερφό απ' ό,τι κι αν ήταν το πράγμα που του τον είχε στερήσει, πάνω απ' όλα όμως επειδή είχε μεταμορφωθεί, με κάποιον μυστηριώδη τρόπο που ποτέ του δεν θα κατάφερνε να καταλάβει, στον Γίγαντα Μπιλ.

Έριξε μια ματιά στην Μπέβερλι και απέστρεψε γρήγορα το βλέμμα από την ήρεμη εμπιστοσύνη που φώτιζε τα μάτια της. Όταν κοίταζε την Μπέβερλι, ένιωθε το στομάχι του να αναστατώνεται. Να φτερουγίζει.

«Δ-δεν μ-μ-μπορούμε να π-πάμε σ-σ-στην α-στυνομία», είπε εντέλει. Ακόμα και στα ίδια του τα αυτιά η φωνή του ακούστηκε τραχιά και υπερβολικά δυνατή. «Ου-ούτε κ-κ-και σ-στους γ-γ-γονείς μας μ-μ-μπορούμε να π-π-πάμε. Εκτός αν...» Κοίταξε τον Ρίτσι με μια ελπίδα στα μάτια. «Ο μ-μ-μπαμπάς και η μ-μαμά σου, Γυαλάκια; Τ-τ-τι λες; Α-ακούγονται π-π-πολύ ν-νορμάλ.»

«Καλέ μου άνθρωπε», είπε ο Ρίτσι με τη Φωνή του Τουντλ, του Άγγλου Μπάτλερ, «προφανώς δεν έχεις καμία απολύτως κατανόηση περί των γεννητόρων μου. Ο πατήρ και η μήτηρ...»

«Μίλα αμερικάνικα, Ρίτσι», είπε ο Έντι από τη θέση του δίπλα στον Μπεν. Καθόταν δίπλα στον Μπεν για τον πολύ απλό λόγο ότι ο Μπεν τού παρείχε ικανή σκιά. Το πρόσωπο του Ρίτσι φαινόταν τραβηγμένο, ανήσυχο, ζαρωμένο –το πρόσωπο ενός γέρου. Η συσκευή των εισπνοών του βρισκόταν στο δεξί του χέρι.

«Θα σκεφτούν ότι είμαι έτοιμος για το Τζούνιπερ Χιλ», είπε ο Ρίτσι. Σήμερα φορούσε ένα ζευγάρι παλιά γυαλιά. Την προηγούμενη μέρα ένας φίλος του Χένρι Μπάουερς, ονόματι Καρντ Γιαγκερμάιερ, είχε πλησιάσει τον Ρίτσι από πίσω τη στιγμή που αυτός έβγαине από το Derry Ice Cream Bar μ' ένα χωνάκι παγωτό φιστίκι στο χέρι. «Μπιζ!» είχε φωνάξει αυτός ο Γιαγκερμάιερ, που ήταν γύρω στα είκοσι κιλά βαρύτερος από τον Ρίτσι, χτυπώντας τον στην πλάτη και με τις δύο γροθιές του πλεγμένες. Ο Ρίτσι έπεσε στο ρείθρο του πεζοδρομίου, χάνοντας τα γυαλιά και το χωνάκι του. Ο αριστερός φακός των γυαλιών είχε σπάσει, και η μητέρα του ήταν έξαλλη μαζί του, αρνούμενη να πιστέψει τις εξηγήσεις του.

«Δικαιολογίες, Ρίτσι», του είχε πει. «Το μόνο που ξέρω εγώ είναι ότι συνέχεια σε ηλίθιες καταστάσεις πας και μπλέκεις. Στ' αλήθεια, παιδί μου, πιστεύεις ότι υπάρχει κάπου ένα δέντρο που αντί για φρούτα βγάζει γυαλιά και απ' όπου μπορούμε να κόβουμε ένα ζευγάρι κάθε φορά που σπας το προηγούμενο;»

«Μα, μαμά, αυτό το παιδί με έσπρωξε, ήρθε από πίσω και με έσπρωξε, ένα μεγάλο παιδί, και μου έδωσε μια...» Ο Ρίτσι ήταν έτοιμος να βάλει τα κλάματα. Η αδυναμία του να πείσει τη μητέρα του για την αλήθεια των λόγων του τον πονούσε πολύ περισσότερο απ' ό,τι το σπρώξιμο του Καρντ Γιαγκερμάιερ, που ήταν τόσο χαζός ώστε δεν είχαν μπει καν στον κόπο να τον στείλουν στο θερινό σχολείο.

«Δεν θέλω ν' ακούσω τίποτ' άλλο γι' αυτό», είπε ξερά η Μάγκι Τόζιερ. «Αλλά την επόμενη φορά που θα δεις τον πατέρα σου να γυρίζει πτώμα στην κούραση στο σπίτι, έχοντας δουλέψει μέχρι αργά τρία βράδια στη σειρά, σκέψου λιγάκι, Ρίτσι. Απλώς σκέψου το.»

«Μα, μαμά...»

«Τίποτ' άλλο, είπα!» Η φωνή της ήταν κοφτή και απότομη –ακόμα χειρότερα, φανέρωνε ότι ήταν έτοιμη να κλάψει. Μετά απ' αυτό βγήκε από το δωμάτιο και άνοιξε την τηλεόραση στο καθιστικό, με τον ήχο υπερβολικά δυναμωμένο. Ο Ρίτσι έμεινε μόνος του, καθισμένος στο τραπέζι της κουζίνας παρέα με τη δυστυχία του.

Αυτή η ανάμνηση τον έκανε να ξανακουνήσει αρνητικά το κεφάλι. «Οι δικοί μου είναι εντάξει, αλλά δεν θα πίστευαν ποτέ κάτι τέτοιο.»

«Α-α-άλλα π-παιδιά;»

Και τότε όλοι κοίταξαν γύρω τους, όπως θα θυμόταν έπειτα από χρόνια ο Μπιλ, σαν να αναζητούσαν κάποιον που δεν ήταν εκεί.

«Ποιον;» ρώτησε αβέβαια ο Σταν. «Δεν μπορώ να σκεφτώ άλλα παιδιά που να εμπιστεύομαι.»

«Ν-ν-ναι, α-α-αλλά...» είπε προβληματισμένος ο Μπιλ, και μια ολιγόλεπτη σιωπή έπεσε στην ομήγυρη όσο ο Γίγαντας σκεφτόταν τι θα έλεγε μετά.

3

Αν τον ρωτούσες, ο Μπεν Χάνσκομ θα σου έλεγε ότι ο Χένρι Μπάουερς τον μισούσε περισσότερο από όλους τους άλλους της Λέσχης των Λούζερ, εξαιτίας των όσων είχαν συμβεί την ημέρα που εκείνος και ο Χένρι κουτρουβάλησαν από την Κάνσας Στριτ στον Χερσότοπο, εξαιτίας των όσων είχαν συμβεί την ημέρα που τους ξέφυγαν με τον Ρίτσι και την Μπέβερλι από τον

κινηματογράφο Aladdin, κυρίως όμως επειδή ο Μπεν δεν τον άφησε να αντιγράψει από την κόλλα του σ' εκείνο το τελικό διαγώνισμα, στέλνοντάς τον έτσι στο θερινό σχολείο και προκαλώντας τη μήνι του πατέρα του, του φημολογούμενου ως παρανοϊκού Μπουτς Μπάουερς.

Αν τον ρωτούσες, ο Ρίτσι Τόζιερ θα σου έλεγε ότι ο Χένρι μισούσε περισσότερο από όλους εκείνον, εξαιτίας των όσων είχαν συμβεί την ημέρα που ξεγέλασε τον Χένρι και τους δύο άλλους σωματοφύλακες στο Freese's.

Ο Σταν Γιούρις θα σου έλεγε ότι ο Χένρι μισούσε περισσότερο αυτόν επειδή ήταν Εβραίος (όταν ο Σταν πήγαινε στην τρίτη και ο Χένρι στην πέμπτη τάξη, ο Χένρι τού είχε τρίψει με χιόνι το πρόσωπο ώσπου μάτωσε, κάνοντάς τον να ουρλιάξει υστερικά από πόνο και φόβο).

Ο Μπιλ Ντένμπρου πιστεύει ότι ο Χένρι τον μισούσε περισσότερο από όλους επειδή ήταν λεπτός, επειδή τραύλιζε κι επειδή του άρεσε να ντύνεται καλά («Κ-κ-κοιτάξε τ-τον γ-γ-γαμημένο τ-τον φ-φ-φ-ΦΛΩΡΟ!» είχε αναφωνήσει όταν είδε τον Μπιλ να έρχεται στο σχολείο για την Ημέρα Καριέρας τον Απρίλιο φορώντας γραβάτα· πριν τελειώσει η μέρα, η γραβάτα είχε ξεσκιστεί απ' τον λαιμό του και είχε πεταχτεί στο κλαδί ενός δέντρου στα μισά της Τσάρτερ Στριτ).

Ο Χένρι όντως μισούσε και τους τέσσερις, όμως το ένα αγόρι του Ντέρι που φιγουράριζε στην πρώτη θέση του καταλόγου του με τα Σουξέ Μίσους δεν ανήκε καν στη Λέσχη των Λούζερ εκείνη την τρίτη ημέρα του Ιουλίου· ήταν ένα μαύρο παιδί ονόματι Μάικλ Χάνλον, που έμενε διακόσια μέτρα πιο κάτω από τη φτωχική φάρμα των Μπάουερς.

Ο πατέρας του Χένρι, ο οποίος δικαίωνε και με το παραπάνω όλες τις φήμες περί παράνοιας, ήταν ο Όσκαρ «Μπουτς» Μπάουερς. Ο Μπουτς Μπάουερς συσχέτιζε τον οικονομικό, σωματικό και διανοητικό μαρασμό του με την οικογένεια Χάνλον γενικότερα και με τον πατέρα του Μάικ ειδικότερα. Ο Γουίλ

Χάνλον, όπως του άρεσε να λέει στους λίγους φίλους του και στον γιο του, τον είχε χώσει σ' ένα κομητειακό κρατητήριο όταν όλες οι κότες του –οι κότες του Χάνλον– ψόφησαν. «Για να τσεπώσει τα λεφτά της ασφάλειας, φ'σικά», έλεγε ο Μπουτς, ματιάζοντας το κοινό του με όλη την απειλητική, μιλήστε-αντολμάτε εριστικότητα των αγορεύσεων του Καπετάνιου Μπίλι Μπόουνς στο καπηλειό Ναύαρχος Μπένμποου.¹ «Έβαλε κάτι κολλητούς του να πουν ψέματα, γι' αυτό και αναγκάστηκα να π'λήσω το Mercury μ'.»

«Ποιοι είπαν ψέματα, μπαμπά;» τον είχε ρωτήσει ο Χένρι όταν ήταν οχτώ χρονών, φλεγόμενος από την αδικία που είχε γίνει εναντίον του πατέρα του. Μέσα του σκεφτόταν ότι όταν μεγάλωνε θα έβρισκε όλους αυτούς τους ψεύτες, θα τους πασάλειβε με μέλι και θα τους παλούκωνε πάνω από μυρμηγκότρυπες, όπως σε εκείνα τα γουέστερν που έδειχνε ο κινηματογράφος Bijou τα απογεύματα του Σαββάτου.

Και επειδή ο γιος του ήταν ακούραστος ως ακροατής (μολονότι, αν τον ρωτούσες, ο Μπουτς θα δήλωνε ότι απλώς αυτό έπρεπε να κάνει), ο Μπάουερς ο Πρεσβύτερος γέμιζε τα αυτιά του Νεότερου με κηρύγματα μίσους και αφορισμούς περί κακοτυχίας. Εξηγούσε στον γιο του ότι αν και όλοι οι αράπηδες ήταν κουτοί, κάποιοι ήταν επίσης πονηροί –και ότι, κατά βάθος, όλοι ανεξαιρέτως μισούσαν τους λευκούς άντρες και ήθελαν να οργώσουν το αυλάκι των λευκών γυναικών. Στο τέλος τέλος, ίσως να μην ήταν μόνο τα λεφτά της ασφάλειας, είπε ο Μπουτς: ίσως ο Χάνλον είχε αποφασίσει να ρίξει πάνω του το φταίξιμο για τις ψόφιες κότες του επειδή ο Μπουτς είχε τον επόμενο πάγκο πώλησης οπωροκηπευτικών στον δρόμο τους. Έτσι κι αλλιώς το είχε κάνει, κι αυτό ήταν τόσο σίγουρο όσο σίγουρο είναι ότι το σκατό κολλάει στην κουβέρτα. Του είχε ρίξει το φταίξιμο κι ύστερα είχε βάλει ένα τσούρμιο λευκούς της πό-

---

¹ Σ.τ.Μ.: Αναφορά στο *Νησί των Θησαυρών*.

λης, απ' αυτούς που η καρδιά τους μάτωνε για τους αράπηδες, να πουν ψέματα για λογαριασμό του και να εκβιάσουν τον Μπουτς ότι αν δεν αποζημιώνει τον μαύρο θα τον έχωναν φυλακή. «Και γιατί όχι;» είχε ρωτήσει τον σημαδεμένο από την απλυσιά γιο του, που τον κοίταζε αμίλητος, με μάτια ανοιγμένα διάπλατα. «Γιατί όχι; Εγώ δεν ήμουν παρά ένας τύπος που είχε πολεμήσει τους σχιστομάτηδες για τούτη εδώ τη χώρα. Από πατριώτες όπως εμείς, να φάν' κι οι κότες, εκείνος όμως ήταν ο μοναδικός αράπης στην Κομητεία.»

Μετά την ιστορία με τις κότες, οι κακοτυχίες διαδέχονταν η μία την άλλη –το John Deere τρακτέρ του βάρεσε μπιέλα· η καλή του σβάρνα στράβωσε στο βορινό χωράφι· αυτός έβγαλε μια φλύκταινα στον λαιμό που μολύνθηκε κι έπρεπε να τρυπηθεί, και που μετά μολύνθηκε πάλι κι έπρεπε να αφαιρεθεί χειρουργικά· ο αράπης άρχισε να χρησιμοποιεί τα βρόμικα λεφτά του για να ρίξει τις τιμές και να χάσει ο Μπουτς την πελατεία του.

Στα αυτιά του Χένρι, όλο αυτό ήταν ένας εξάψαλμος δίχως τέλος: αυτός ο αράπης, αυτός ο αράπης, αυτός ο αράπης. Για όλα έφταιγε αυτός ο αράπης. Ο αράπης είχε ένα ωραίο άσπρο σπίτι με δεύτερο πάτωμα και καυστήρα πετρελαίου, ενώ ο Μπουτς με τη γυναίκα και τον γιο του έμεναν σε κάτι που δεν ήταν πολύ καλύτερο από κείνα τα καλύβια με το πισσόχαρτο. Όταν ο Μπουτς δεν κατάφερνε να βγάλει αρκετά από το κτήμα και αναγκαζόταν να πηγαίνει για κανένα μεροκάματο στο δάσος, το φταίξιμο, βέβαια, ήταν του αράπη. Όταν το πηγάδι τους στέρεψε το 1956, και πάλι ο αράπης έφταιγε.

Μετά από λίγο καιρό την ίδια χρονιά ο Χένρι, που τότε ήταν δέκα χρονών, άρχισε να ταΐζει το σκυλί του Μάικ, τον Κύριο Τσιπς, περισσευούμενα κόκαλα από βραστό και σακούλες πατατάκια. Τόσο πολύ τον είχε καλομάθει, που μόλις ο Χένρι τον φώναζε, ο σκύλος έτρεχε κουνώντας όλο χαρά την ουρά του. Κι όταν συνήθισε καλά καλά τα μεζεδάκια, ο Χένρι μια μέρα τον τάισε ένα μπιφτέκι με εντομοκτόνο. Το εντομοκτόνο το βρήκε

στην πίσω αποθήκη· για ν' αγοράσει τον κιμά από το κρεοπωλείο της Κοστέλο, είχε κάνει οικονομίες τριών εβδομάδων.

Ο Κύριος Τσιπς έφαγε το μισό δηλητηριασμένο μπιφτέκι κι έπειτα σταμάτησε. «Έλα, τέλειωσε το μεζεδάκι σου, Αραπόσκυλο», του είχε πει ο Χένρι. Ο Κύριος Τσιπς είχε κουνήσει την ουρά του. Αφού έτσι τον φώναζε απ' την αρχή, ο σκύλος πίστευε ότι αυτό ήταν το δεύτερο όνομά του. Όταν άρχισαν οι πόνοι, ο Χένρι έβγαλε ένα κομμάτι μπουγαδόσκοινο κι έδεσε τον Κύριο Τσιπς σε μια σημύδα για να μην μπορεί να φύγει και να γυρίσει σπίτι του. Μετά κάθισε σε μια ζεστή από τον ήλιο πέτρα, στηρίξε το πιγούνι στις παλάμες του και παρακολούθησε το σκυλί να πεθαίνει. Πήρε πολλή ώρα, όμως ο Χένρι δεν ενδιαφερόταν καθόλου: απολάμβανε κάθε στιγμή. Στο τέλος, όταν άρχισαν οι σπασμοί, ένα λεπτό ρυάκι πράσινου αφρού άρχισε να τρέχει από το στόμα του Κυρίου Τσιπς.

«Σου άρεσε αυτό, Αραπόσκυλο;» τον ρώτησε ο Χένρι, και ο Κύριος Τσιπς κοίταξε με μάτια που έσβηναν προς το μέρος του και προσπάθησε να κουνήσει την ουρά του. «Σου άρεσε το μεσημεριανό σου, κοπρόσκυλο;»

Όταν το σκυλί πέθανε, ο Χένρι έλυσε το μπουγαδόσκοινο, πήγε σπίτι του και είπε στον πατέρα του τι είχε κάνει. Τα χρόνια είχαν περάσει, και ο Όσκαρ Μπάουερς είχε πια τρελαθεί εντελώς· την επόμενη χρονιά η γυναίκα του τον εγκατέλειψε επειδή μια μέρα κόντεψε να τη σκοτώσει στο ξύλο. Και ο Χένρι φοβόταν τον πατέρα του και μερικές φορές ένιωθε γι' αυτόν τρομερό μίσος, αλλά τον αγαπούσε επίσης. Κι εκείνο το απομεσημερο, όταν του είπε τι είχε κάνει, αισθάνθηκε ότι είχε επιτέλους βρει το κλειδί της καρδιάς του, γιατί ο Μπουτς τον είχε χτυπήσει στην πλάτη (με τόση δύναμη, που παραλίγο να τον ρίξει κάτω), τον είχε πάρει μαζί του στο καθιστικό και του είχε δώσει μια μπίρα. Ήταν η πρώτη μπίρα που έπινε ο Χένρι, και όλα τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του θα συσχέτιζε τη γεύση της με θετικά συναισθήματα: νίκη και αγάπη.

«Στην υγεία σου για την καλή δουλειά που έκανες!» είχε πει ο τρελός πατέρας του Χένρι. Τσούγκρισαν τα καφετιά μπουκάλια τους και τα άδειασαν. Απ' όσο ήξερε ο Χένρι, οι αράπηδες ποτέ δεν έμαθαν ποιος σκότωσε το σκυλί τους, υπέθετε όμως ότι είχαν τις υποψίες τους. Το ήλιπιζε.

Οι άλλοι της Λέσχης των Λούζερ ήξεραν εξ όψεως τον Μάικ –σε μια πόλη όπου ο Μάικ ήταν το μόνο μαύρο παιδί, θα ήταν περίεργο να μην τον ήξεραν–, αλλά αυτό ήταν όλο, αφού ο Μάικ δεν πήγαινε στο Δημοτικό του Ντέρι. Η πολύ θρησκα μητέρα του ανήκε στην Εκκλησία των Βαπτιστών, κι έτσι είχε στείλει τον Μάικ στο Κατηχητικό της Νίμπολτ Στριτ. Ανάμεσα στα μαθήματα της γεωγραφίας, της ανάγνωσης και της αριθμητικής, έκαναν κουίζ για τη Βίβλο, διδάσκονταν θέματα όπως Το Νόημα των Δέκα Εντολών σε Έναν Άθεο Κόσμο, και συζητούσαν για τη διαχείριση των καθημερινών ηθικών διλημμάτων (αν έβλεπες, για παράδειγμα, έναν φίλο σου να κλέβει από ένα μαγαζί ή αν άκουγες έναν δάσκαλό σου να χρησιμοποιεί το όνομα του Κυρίου επί ματαίω).

Ο Μάικ δεν θεωρούσε κακό το Κατηχητικό. Υπήρχαν φορές που υποψιαζόταν, μ' έναν αόριστο τρόπο, ότι έχανε ορισμένα πράγματα –μια πιο διευρυμένη επικοινωνία με παιδιά της ηλικίας του ίσως– αλλά ήταν πρόθυμος να περιμένει γι' αυτά μέχρι να πάει γυμνάσιο. Η προοπτική τού δημιουργούσε μια κάποια νευρικήτητα επειδή το δέρμα του ήταν σκούρο, ωστόσο, απ' όσο μπορούσε να δει, ούτε η μητέρα ούτε ο πατέρας του είχαν προβλήματα με τους ανθρώπους του Ντέρι, και ο Μάικ πίστευε ότι αν φερόταν καλά στους άλλους, εξίσου καλά θα του φερόνταν κι εκείνοι.

Η εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα ήταν, φυσικά, ο Χένρι Μπάουερς.

Αν και προσπαθούσε να το δείχνει όσο λιγότερο γινόταν, ο τρόμος του Μάικ για τον Χένρι ήταν μόνιμος και διαρκής. Το

1958 ο Μάικ ήταν λεπτός και γεροδεμένος, ψηλότερος από τον Σταν Γιούρις αλλά όχι τόσο ψηλός όσο ο Μπιλ Ντένμπρου. Επιπλέον, ήταν ευκίνητος και γρήγορος, προσόντα που τον είχαν γλιτώσει κάμποσες φορές από τα χέρια του Χένρι. Και βέβαια πήγαινε σε άλλο σχολείο. Εξαιτίας αυτού μα και της διαφοράς ηλικίας, οι δρόμοι τους σπάνια συναντιούνταν, και ο Μάικ έκανε ό,τι μπορούσε για να διατηρήσει έτσι τα πράγματα. Η ειρωνεία λοιπόν ήταν η εξής: μολονότι ο Χένρι μισούσε τον Μάικ Χάνλντον περισσότερο απ' οποιοδήποτε άλλο παιδί στο Ντέρι, ο Μάικ είχε υποστεί τον λιγότερο τραμπουκισμό.

Α, εντάξει, είχε φάει τις μπούφλες του. Την άνοιξη μετά το επεισόδιο με τη θανάτωση του Κυρίου Τσιπς, ο Χένρι είχε πεταχτεί πίσω από κάτι θάμνους καθώς ο Μάικ βάδιζε προς την πόλη για να πάει στη βιβλιοθήκη. Ήταν τέλη Μαρτίου, αρκετά ζεστά για να κυκλοφορείς με το ποδήλατο, εκείνα τα χρόνια όμως ο Γουίτσαμ Ρόουντ μετατρεπόταν σε χωματόδρομο ύστερα από το κτήμα των Μπάουερς, πράγμα που σήμαινε ότι τέτοια εποχή ήταν ακόμα ένας βαλτότοπος γεμάτος λάσπες –ό,τι χειρότερο δηλαδή για τα ποδήλατα.

«Γεια σου, αράπη», είχε πει ο Χένρι, καθώς ξεπρόβαλλε χαμογελώντας χαιρέκακα μέσα από τους θάμνους.

Ο Μάικ έκανε πίσω, κοιτάζοντας τρομαγμένος δεξιά κι αριστερά, ψάχνοντας μια ευκαιρία για να ξεφύγει. Ήξερε ότι αν κατάφερνε να ξεγελάσει τον Χένρι με μια γρήγορη προσποίηση, ο αντίπαλός του δεν θα τον πρόφτανε στο τρέξιμο. Ο Χένρι ήταν μεγαλόσωμος και ο Χένρι ήταν δυνατός, αλλά ο Χένρι ήταν επίσης αργός.

«Θα σε κάνω μαύρο στο ξύλο!», είπε ο Χένρι προχωρώντας απειλητικά προς το μικρότερο αγόρι. «Δεν είσαι αρκετά μαύρος, αλλά αυτό θα το διορθώσω.»

Ο Μάικ έριξε μια ματιά στ' αριστερά και τίναξε το σώμα του προς αυτή την κατεύθυνση. Ο Χένρι τσίμπησε το δόλωμα κι έ-

τροξε προς τα εκεί –υπερβολικά γρήγορα ωστόσο και με υπερβολικά μεγάλες δρασκελιές για να μπορέσει να ανακόψει αμέσως τη φόρα του. Κάνοντας αναστροφή με την ευκολία της ευκινησίας του και χρησιμοποιώντας το χάρισμα της φυσικής του ταχύτητας, ο Μάικ χίμηξε προς τα δεξιά (τη δεύτερη χρονιά του στο γυμνάσιο μπήκε στην ομάδα του φούτμπολ ως επιθετικός, και το μόνο που τον εμπόδισε από το να καταρρίψει όλα τα ρεκόρ στο σκοράρισμα ήταν ένα κάταγμα στο πόδι την τελευταία σεζόν του εκεί). Θα είχε ξεφύγει εύκολα από τον Χένρι αν δεν ήταν η λάσπη. Ο Μάικ γλίστρησε κι έπεσε στα γόνατα. Πριν προλάβει να σηκωθεί, ο Χένρι βρισκόταν από πάνω του.

«*Αράπηαράπηαράπηαράπη!*» ανέκραξε ο Χένρι σε κατάσταση σχεδόν θρησκευτικής έκστασης καθώς γύριζε τον Μάικ ανάσκελα. Λάσπη μούλιασε την πλάτη της μπλούζας του και το πίσω μέρος του παντελονιού του. Ο Μάικ την ένωσε να περνάει στο εσωτερικό των παπουτσιών του. Ωστόσο δεν έκλαψε παρά μόνο όταν ο Χένρι τού πέταξε λάσπη στο πρόσωπο, βουλώνοντάς του και τα δύο ρουθούνια.

«*Τώρα είσαι μαύρος!*» ούρλιαξε χαιρέκακα ο Χένρι, τρίβοντας λάσπη στα μαλλιά του Μάικ. «*Τώρα είσαι ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑΑΑΑΑ μαύρος!*» Έσκισε το βαμβακερό μπουφάν και το μπλουζάκι που φορούσε από κάτω ο Μάικ και πασάλειψε μ' ένα κατάπλασμα από λάσπη το στέρνο του έως κάτω στον αφαλό του. «*Τώρα είσαι μαύρος σαν τα μεσάνυχτα σε ΟΡΥΧΕΙΟ!*» ούρλιαξε θριαμβευτικά ο Χένρι και βούλωσε με λάσπη τα αυτιά του θύματός του. Μετά απ' αυτό έκανε πίσω και μαγκώνοντας τους αντίχειρες των λασπωμένων χεριών του στη ζώνη του, φώναξε: «*Σκότωσα το σκυλί σου, αραπάκι!*» Αυτό όμως ο Μάικ δεν το άκουσε επειδή είχε λάσπη στα αυτιά του και έκλαιγε γοερά τρομαγμένος.

Ο Χένρι πέταξε με μια κλοτσιά έναν τελευταίο σβόλο λάσπης στον Μάικ κι ύστερα έκανε μεταβολή κι έφυγε για το σπίτι του, χωρίς να κοιτάξει πίσω. Λίγα λεπτά αργότερα ο Μάικ σηκώθηκε κι έκανε το ίδιο, εξακολουθώντας να κλαίει.

Η μητέρα του, φυσικά, έγινε έξω φρενών· απαίτησε από τον Γουίλ Χάνλντ να τηλεφωνήσει στον αρχηγό Μπόρτον και να τον στείλει πριν νυχτώσει στο σπίτι των Μπάουερς. «Τον έχει ξαναπειράξει τον Μίκι», την άκουσε να λέει ο Μάικ, που τώρα μούλιαζε στην μπανιέρα, ενώ οι γονείς του ήταν στην κουζίνα. Αυτή ήταν η δεύτερη φορά που άλλαζε νερό· το πρώτο είχε μαυρίσει με το που μπήκε και κάθισε μέσα. Λόγω της ταραχής της, η μητέρα του είχε επιστρέψει στο βαρύ γλωσσικό ιδίωμα της παιδικής της ηλικίας, μια διάλεκτο που ο Μάικ σχεδόν αδυνατούσε να αποκρυπτογραφήσει. «Να τους οδηγήσεις ενώπιον του νόμου, Γουίλ Χάνλντ! Και τον πατέρα και τον γιο! Να τους πληρώσεις με το νόμισμα του νόμου –μ’ ακούς;»

Ο Γουίλ την άκουσε, αλλά δεν έκανε αυτό που του ζητούσε. Κάποια στιγμή, όταν την είδε να ηρεμεί (είχε πια νυχτώσει, και ο Μάικ κοιμόταν εδώ και δύο ώρες), της θύμισε ορισμένα αδιαμφισβήτητα γεγονότα. Ο Μπόρτον δεν ήταν Σάλιβαν. Αν ο Μπόρτον ήταν σερίφης όταν συνέβη το περιστατικό με τις δηλητηριασμένες κότες, ο Γουίλ δεν θα είχε πάρει ποτέ τα διακόσια δολάρια του και θα αναγκαζόταν απλώς να κλείσει το στόμα του και να κάτσει στ’ αυγά του. Κάποιοι σε στηρίζουν και κάποιοι άλλοι όχι· ο Μπόρτον ανήκε στη δεύτερη κατηγορία. Για την ακρίβεια, είχε τα κότσια ασπόνδουλου...

«Ναι, δεν είναι η πρώτη φορά που ο Μάικ έχει προβλήματα με αυτό το παιδί», είπε ο Γουίλ στην Τζέσικα. «Αλλά δεν είχε πολλά προβλήματα, επειδή ακριβώς με τον Χένρι Μπάουερς προσέχει. Αυτό που έγινε θα τον μάθει να προσέχει ακόμα περισσότερο.»

«Θέλεις να πεις ότι θα το αφήσεις να περάσει έτσι;»

«Φαντάζομαι ότι ο Μπάουερς έχει πει διάφορες ιστορίες στον γιο του για τα πάρε δώσε του με μένα», είπε ο Γουίλ, «γι’ αυτό και ο Χένρι μάς μισεί και τους τρεις, αλλά και επειδή ο πατέρας του έχει πει ότι οι γνήσιοι άντρες μισούν τους Νέγρους. Όλα σε αυτό καταλήγουν. Δεν μπορώ ν’ αλλάξω το γεγο-

νός ότι ο γιος μας είναι Νέγρος, όπως δεν μπορώ να σε κοιτάξω στα μάτια και να σου πω ότι ο Χένρι Μπάουερς θα είναι ο τελευταίος που θα τον πειράξει επειδή έχει σκούρο δέρμα. Είναι κάτι που θα πρέπει να το αντιμετωπίσει μόνος του σε όλη την υπόλοιπη ζωή του, όπως το αντιμετωπίσα κι εγώ και όπως το αντιμετωπίσες κι εσύ. Μην πας μακριά –ακόμα και σ' αυτό το σχολείο όπου τόσο πολύ ήθελες να τον στείλεις, η δασκάλα τούς είπε τις προάλλες ότι οι μαύροι δεν είναι εξίσου καλοί με τους λευκούς, γιατί ο γιος του Νώε, ο Χαμ, τόλμησε να κοιτάξει τον πατέρα του όταν ήταν μεθυσμένος και γυμνός, ενώ τα άλλα δύο αγόρια του απέστρεψαν το βλέμμα. Γι' αυτό και οι γιοι του Χαμ καταδικάστηκαν να είναι πάντα ξυλοκόποι και νερουλάδες, κατέληξε η δασκάλα. Και ο Μίκι είπε ότι τον κοίταζε στα μάτια όταν τους έλεγε την ιστορία.»

Η Τζέσικα κοίταξε τον άντρα της, βουβή και δυστυχημένη. Δύο δάκρυα έπεσαν, ένα από κάθε μάτι, και κύλησαν αργά στα μάγουλά της. «Δεν υπάρχει τρόπος να ξεφύγουμε;»

Η απάντησή του ήταν καλοσυνάτη αλλά αδιάλλακτη: εκείνα τα χρόνια οι γυναίκες πίστευαν τους άντρες τους, και η Τζέσικα δεν είχε λόγους ν' αμφισβητεί τον Γουίλ της.

«Όχι. Δεν υπάρχει τρόπος να ξεφύγουμε από τη λέξη “αράπη” ούτε τώρα ούτε στον κόσμο όπου μας έβαλε ο Θεός να ζήσουμε, εσένα κι εμένα. Οι χωριάτες αράπηδες από το Μείν εξακολουθούν να είναι αράπηδες. Πότε πότε σκέφτομαι ότι ο λόγος που γύρισα στο Ντέρι ήταν ότι δεν υπήρχε καλύτερο μέρος σε ολόκληρη την Αμερική για να το θυμάμαι αυτό. Αλλά θα μιλήσω στο παιδί.»

Την επομένη ο Γουίλ φώναξε τον Μάικ ν' αφήσει τις δουλειές που έκανε στον αχυρώνα και να βγει έξω. Κάθισε στην άκρη της σβάρνας του και χτύπησε τη θέση δίπλα του για να καθίσει ο Μάικ.

«Φρόντισε να μην ξαναπλησιάσεις αυτόν τον Χένρι Μπάουερς», του είπε.

Ο Μάικ κατένευσε.

«Ο πατέρας του είναι τρελός.»

Ο Μάικ κατένευσε ξανά. Το είχε ακούσει αυτό –η φήμη κυκλοφορούσε στην πόλη. Κι αν έκρινε από τις ελάχιστες φορές που είχε τύχει να δει φευγαλέα τον κύριο Μπάουερς, μάλλον ήταν αληθινή.

«Και δεν εννοώ λίγο τρελός», είπε ο Γουίλ, ανάβοντας ένα στριφτό τσιγάρο με καπνό Bugler και κοιτάζοντας τον γιο του. «Είναι με το ένα πόδι στο τρελάδικο. Έτσι γύρισε απ' τον πόλεμο.»

«Νομίζω ότι και ο Χένρι είναι τρελός», είπε ο Μάικ. Η φωνή του ήταν σιγανή μα σίγουρη, κι αυτό στύλωσε τον Γουίλ... αν και του ήταν αδύνατο, ακόμα κι έπειτα από μια επεισοδιακή ζωή στη διάρκεια της οποίας είχε κινδυνεύσει, μεταξύ άλλων, να καεί ζωντανός σ' ένα παράνομο μπαρ με το όνομα Μαύρο Στέκι, να πιστέψει ότι ένα παιδί όπως ο Χένρι θα μπορούσε να είναι παρανοϊκό.

«Έ, έχει ακούσει πολλά από τον πατέρα του, αλλά αυτό είναι φυσικό», είπε ο Γουίλ. Παρ' όλα αυτά, στο συγκεκριμένο ζήτημα, ο γιος του ήταν πιο κοντά στην αλήθεια. Είτε εξαιτίας του διαρκούς συγχρωτισμού του με τον πατέρα του είτε εξαιτίας κάποιου άλλου λόγου –εσωτερικού ίσως-, ο Χένρι Μπάουερς είχε αρχίσει, αργά μα και σταθερά, να τρελαίνεται.

«Δεν θέλω να το κάνεις συνήθεια να το βάζεις στα πόδια», είπε ο πατέρας του, «αλλά επειδή είσαι Νέγρος, το πιθανότερο είναι ότι θα αναγκάζεσαι να ανέχεσαι πολλά. Καταλαβαίνεις τι εννοώ;»

«Ναι, μπαμπά», είπε ο Μάικ, φέρνοντας στο μυαλό του τον Μπομπ Γκοτιέ, τον συμμαθητή του στο σχολείο, που είχε προσπαθήσει να του εξηγήσει ότι η λέξη «αράπης» δεν ήταν απαραίτητα κακή, μιας και ο πατέρας του τη χρησιμοποιούσε όλη την ώρα. Για την ακρίβεια, είχε πει με όλη του την καλή προαίρεση ο Μπομπ στον Μάικ, ήταν καλή λέξη. Όταν κάποιος πυγ-

μάχος στην εκπομπή *Friday Night Fights* έτρωγε μια γερή και κατάφερνε να μείνει όρθιος, ο μπαμπάς του έλεγε: «Το κεφάλι του είναι ξερό σαν αράπη», κι όταν κάποιος ήταν πραγματικά αφοσιωμένος στη δουλειά του (που για τον κύριο Γκοτιέ ήταν στο εργοστάσιο επεξεργασίας κρεάτων Star Beef), ο μπαμπάς του έλεγε: «Αυτός ο άνθρωπος δουλεύει σαν αράπης.» «Και ο δικός μου μπαμπάς είναι τόσο χριστιανός όσο και ο δικός σου», ήταν η κατακλείδα του Μπομπ. Ο Μάικ θυμόταν ότι κοιτάζοντας το λευκό, ελικρινές, σφιγμένο πρόσωπο του Μπομπ Γκοτιέ, περιτριγυρισμένο από τη γούνα της κουκούλας της μεταχειρισμένης φόρμας του για το χιόνι, δεν είχε αισθανθεί θυμό μα μια βαθιά λύπη που τον έκανε να θέλει να κλάψει. Είχε διακρίνει ελικρίνεια και καλή προαίρεση στο πρόσωπο του Μπομπ, αυτό που είχε νιώσει όμως ήταν μοναξιά, απόσταση κι ένα μεγάλο, ηχηρό κενό ανάμεσα στον ίδιο και στο άλλο αγόρι.

«Βλέπω ότι καταλαβαίνεις τι θέλω να πω», είπε ο Γουίλ κι ανακάτεψε τα μαλλιά του γιου του. «Και το ζουμί της όλης υπόθεσης είναι ότι θα πρέπει να προσέχεις πότε πατάς και πότε όχι πόδι. Θα πρέπει να αναρωτηθείς αν ο Χένρι Μπάουερς αξίζει τον κόπο. Τον αξίζει;»

«Όχι», είπε ο Μάικ. «Όχι, δεν νομίζω.» Θα περνούσε λίγος καιρός ακόμα μέχρι ν' αλλάξει γνώμη· για την ακρίβεια, μέχρι την 3η Ιουλίου του 1958.

4

Ενώ ο Χένρι Μπάουερς, ο Βίκτορ Κρις, ο Μπελτς Χάγκινς, ο Πίτερ Γκόρντον και ένας σχεδόν καθυστερημένος μαθητής γυμνασίου ονόματι Στιβ Σάντλερ (γνωστός με το παρατσούκλι Μους, από τον χαρακτήρα των κόμικς Άρτσι) κυνηγούσαν τον λαχανιασμένο Μάικ Χάνλντν που έτρεχε μέσα στο αμαξοστάσιο των τρένων με κατεύθυνση τον Χερσότοπο ο οποίος απείχε γύρω στο

μισό μίλι αποκεί, ο Μπιλ και οι υπόλοιποι Λούζερ εξακολουθούσαν να κάθονται στην όχθη του Κέντασκιγκ και να συλλογίζονται το εφιαλτικό πρόβλημά τους.

«Ξ-ξέρω π-πού ει-είναι», είπε εντέλει ο Μπιλ, σπάζοντας τη σιωπή.

«Στους υπονόμους», είπε ο Σταν, και τότε όλοι τινάχτηκαν από έναν ξαφνικό, τραχύ σαν κροτάλισμα ήχο. Ο Έντι χαμογέλασε ένοχα καθώς ξανακατέβαζε τη συσκευή εισπνοών στα γόνατά του.

Ο Μπιλ κατένευσε. «Τ-τ-τις π-π-προάλλες, ρ-ρ-ρώτησα τον π-π-πατέρα μου γ-για τ-τ-τους υ-υπονόμους.»

«Όλη αυτή η περιοχή αρχικά ήταν έλος», είπε ο Ζακ στον γιο του, «και οι ιδρυτές της πόλης κατάφεραν να βάλουν αυτό που τώρα είναι το κέντρο του Ντέρι στο χειρότερο σημείο του. Στην πραγματικότητα, το κομμάτι του Καναλιού που τρέχει κάτω από τη Σέντερ και τη Μείν Στριτ και βγαίνει στο πάρκο Μπάσεϊ δεν είναι τίποτα παραπάνω από έναν αγωγό αποχέτευσης που τυχαίνει να συγκρατεί τα νερά του Κέντασκιγκ. Τους περισσότερους μήνες του χρόνου αυτοί οι αγωγοί είναι σχεδόν άδειοι, αλλά αποδεικνύονται σημαντικοί την άνοιξη, όταν λιώνουν οι πάγοι ή όταν έχουμε πλημμύρες...» Στο σημείο αυτό σταμάτησε, κάνοντας ίσως τη σκέψη ότι σε μια τέτοια πλημμύρα το περασμένο φθινόπωρο είχε χάσει τον μικρότερο γιο του «...κι αυτό συμβαίνει λόγω των αντλιών», ολοκλήρωσε.

«Τ-τ-των α-αντλιών;» ρώτησε ο Μπιλ γυρίζοντας λιγάκι το κεφάλι χωρίς καν να το σκεφτεί. Όταν τραύλιζε στους έκκροτους φθόγγους, σάλια πετάγονταν από τα χείλη του.

«Των αντλιών αποστράγγισης», είπε ο πατέρας του. «Είναι στον Χερσότοπο. Τσιμεντένιοι σωλήνες που εξέχουν γύρω στο ένα μέτρο από το έδαφος...»

«Ο Μ-Μπεν Χ-Χ-Χάνσκομ τις λέει τ-τ-τρύπες των Μ-Μόρλοκ», είπε ο Μπιλ χαμογελώντας.

Ο Ζακ ανταπέδωσε το χαμόγελο... αλλά ήταν η σκιά του παλιού του χαμόγελου. Οι δυο τους βρίσκονταν στο εργαστήριο του σπιτιού, όπου ο Ζακ άλλαζε χωρίς ιδιαίτερο ενθουσιασμό ξυλόκαρφα σε κάτι καρέκλες. «Στην πραγματικότητα, πρόκειται για υποβρύχιες αντλίες, μικρές», είπε. «Είναι μέσα σε κυλίνδρους βυθισμένους γύρω στα τρία μέτρα μέσα στη γη, και τρομπάρουν τα λύματα και τις απορροές στα σημεία όπου το έδαφος ισιώνει ή παίρνει μια μικρή κλίση προς τα πάνω. Τα μηχανήματα είναι παλιά, και η πόλη χρειάζεται πραγματικά καινούριες αντλίες, όμως όποτε το θέμα μπαίνει προς συζήτηση στην ημερήσια διάταξη, το δημοτικό συμβούλιο πάντα προτάσσει τη δικαιολογία της έλλειψης πόρων. Αν μου έδιναν είκοσι πέντε σεντς κάθε φορά που με κατέβαζαν εκεί κάτω για ν' αλλάξω την καλωδίωση σε κάποιο απ' αυτά τα μοτέρ... όμως δεν θέλεις να τ' ακούσεις όλα αυτά, Μπιλ. Γιατί δεν πας να δεις λίγο τηλέοραση; Νομίζω ότι απόψε έχει *Surarfoot*².»

«θ-θ-θέλω να τ-τ' α-α-ακούσω», είπε ο Μπιλ, κι όχι μόνο επειδή είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπήρχε κάτι τρομερό κάπου κάτω από το Ντέρι.

«Γιατί να θέλεις ν' ακούσεις για ένα σωρό αντλίες λυμάτων;» ρώτησε ο Ζακ.

«Ε-ε-εργασία γ-για τ-τ-το σ-σ-σχολείο», είπε ο Μπιλ, ξεφουρνίζοντας το πρώτο ψέμα που του ήρθε στο μυαλό.

«Το σχολείο έχει τελειώσει.»

«Γ-γ-για τ-τ-του χ-χρόνου.»

«Ε, το θέμα είναι πολύ βαρετό», είπε ο Ζακ. «Κι ο δάσκαλος μάλλον θα σου βάλει κάτω απ' τη βάση που τον κοιμίσεις με αυτό. Κοίτα, ας πούμε ότι αυτός είναι ο Κέντασκιγκ...» τράβηξε μια ίσια γραμμή στο πριονίδι που είχε πέσει στο τραπέζι πάνω στο οποίο ήταν ενσωματωμένο το χειροκίνητο πριόνι του «...και ότι εδώ είναι ο Χερσότοπος. Τώρα, επειδή το κέντρο της

---

² Σ.τ.Μ.: Γουέστερν σειρά της εποχής.

πόλης βρίσκεται σε χαμηλότερο επίπεδο από τις υπόλοιπες κατοικημένες περιοχές –την Κάνσας Στριτ, για παράδειγμα, ή το Ολντ Κέιπ ή τη Γουέστ Μπρόντγουεϊ–, το μεγαλύτερο μέρος των λυμάτων του κέντρου πρέπει να αντλείται στο ποτάμι. Τα λύματα των σπιτιών χύνονται προς τα κάτω, στον Χερσότοπο, σχεδόν από μόνα τους. Βλέπεις;»

«Ν-ν-ναι», είπε ο Μπιλ, πλησιάζοντας λίγο τον πατέρα του για να κοιτάξει τις γραμμές. Τώρα βρισκόταν τόσο κοντά του ώστε ο ώμος του ακουμπούσε στο μπράτσο του.

«Κάποια μέρα θα πάψουν να τρομπάρουν ανεπεξέργαστα λύματα στο ποτάμι, και τότε η όλη ιστορία θα πάρει τέλος. Για την ώρα όμως, έχουμε εκείνες τις αντλίες στις... πώς τις είπε ο φίλος σου;»

«Τρύπες των Μόρλοκ», απάντησε ο Μπιλ δίχως ίχνος τραυλισματος, κάτι που δεν πρόσεξαν ούτε ο ίδιος ούτε ο πατέρας του.

«Ναι. Τέλος πάντων, αυτόν τον σκοπό εξυπηρετούν οι αντλίες στις τρύπες των Μόρλοκ, και γενικά δουλεύουν μια χαρά, εκτός κι αν βρέξει πολύ και ξεχειλίσουν τα ρυάκια. Γιατί, μολονότι τα κανάλια βαρυτικής παροχέτευσης και οι αποχετευτικοί αγωγοί με τις αντλίες, θεωρητικά, είναι ξεχωριστά συστήματα, στην πραγματικότητα διασταυρώνονται παντού. Βλέπεις;» Σχεδίασε μια σειρά από Χ γύρω από τη γραμμή που αντιπροσώπευε τον Κέντασκιγκ, και ο Μπιλ κατένευσε. «Ε, το μόνο που χρειάζεται να ξέρεις για την αποστράγγιση είναι ότι το νερό πηγαίνει όπου μπορεί. Όταν η στάθμη του ανεβαίνει, γεμίζει τόσο τους αποστραγγιστικούς αγωγούς, όσο και τους υπονόμους. Κι όταν το νερό στους αγωγούς ανεβαίνει τόσο ώστε να φτάσει στις αντλίες, τους προκαλεί βραχυκύκλωμα. Με άλλα λόγια, δημιουργεί σ' εμένα προβλήματα γιατί εγώ είμαι αυτός που θα πρέπει να τρέξω να τις φτιάξω.»

«Π-πόσο μ-μεγάλοι είναι οι υ-υπόνομοι και οι αγωγοί, μπαμπά;»

ΤΟ ΑΥΤΟ

ΤΟΜΟΣ II

ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ
χωρίς περικοπές

Ένα αγοράκι με κίτρινο αδιάβροχο τρέχει χαρούμενο δίπλα σ' ένα χάρτινο
καραβάκι που αρμενίζει σ' ένα πλημμυρισμένο από τη βροχή ρεϊθρο.

Η βροχή έχει κοπάσει πια, και πέφτει στην κίτρινη κουκούλα
σαν ψιλόβροχο σε τσίγκινη στέγη. Το αγόρι με το κίτρινο αδιάβροχο είναι
ο Τζορτζ Ντένμπερου, κι εκείνη τη φθινοπωρινή ημέρα ήταν έξι χρονών...

Τα χρόνια περνούν, τα παιδιά μεγαλώνουν, εγκαταλείπουν την πόλη,
λπσμονούν. Είκοσι επτά χρόνια αργότερα, κάποιος τους καλεί να επιστρέψουν.
Θα αντιμετωπίσουν για μία ακόμα φορά το *Αυτό*, που σαλεύει σαν ερπετό
στα σκοτεινά έγκατα της μνήμης τους καθώς αναδύεται για να μετατρέψει
τους εφιάλτες του παρελθόντος σε μια ανείπωτα φρικτή πραγματικότητα.

«Ένα βιβλίο-σταθμός στην αμερικανική λογοτεχνία.»

–*Chicago Sun-Times*

 ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ
www.klidarithmos.gr

ISBN 978-960-461-958-0

9 789604 619580